

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Schneeweise a Štěpána Výborného v právní věci

žalobce: **Richard Kavan**, IČO: 46783300
se sídlem Masarykova 65, Ústí nad Labem
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Janem Boučkem
se sídlem Opatovická 4, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 12, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 12. 2020, č.j. 157/2020-190-TAXI/3

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví tohoto rozsudku specifikovaného rozhodnutí žalovaného (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), jímž bylo k odvolání žalobce částečně změněno rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy (dál jen „**správní orgán I. stupně**“) ze dne 2. 1. 2018, č.j. MHMP 1973125/2017 (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“), a to tak, že ve výroku A) byla slova „*ukládá pokuta ve výši 150 000 Kč, slovy jendostopadesáttisíckorunčeských, kterou je povinen uhradit podle § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky ve lhůtě 30 dnů*“ nahrazena slovy „*ukládá pokuta ve výši 90 000 Kč, slovy devadesáttisíckorunčeských, kterou je povinen uhradit podle § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky ve lhůtě do 7 měsíců*“ a ve výroku B) byla slova „*Tuto částku je povinen zaplatit do 30 dnů ode dne nabytí právní moci*“ nahrazena slovy „*Tuto částku je povinen Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.*“

zaplatit do 7 měsíců ode dne nabytí právní moci“. Ve zbytku bylo prvostupňové rozhodnutí napadeným rozhodnutím potvrzeno.

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že dne 5. 10. 2017 proběhla v rámci výkonu státního odborného dozoru v silniční dopravě kontrola vozidla tovární značky Mercedes-Benz, SPZ: 9U1 2418 (dále jen „**předmětné vozidlo**“). První část kontroly, spočívající v poskytnutí přepravy objednané prostřednictvím aplikace Uber Pop, provedené na trase ul. Nádražní 7, Praha – Kříženeckého náměstí 1078/5a, Praha v čase 9:51 hod až 10:03 hod, provedl coby cestující kontrolní pracovník správního orgánu I. stupně. Za přepravu byla aplikací vyměřena částka k zaplacení ve výši 127,88 Kč, která byla zaplacená platební kartou. Po ukončení přepravy pokračoval pracovník správního orgánu I. stupně druhou částí kontroly, při níž kontroloval dodržování povinností při provozování taxislužby. Přepravu provedl osobně žalobce, který byl držitelem oprávnění řidiče taxislužby. Předmětné vozidlo nebylo zapsáno v evidenci vozidel taxislužby a nesplňovalo zákonné požadavky na označení a vybavení. V souvislosti s absencí taxametru nedošlo ani k jeho správné obsluze a k výkonu s tím spojených činností.
3. O provedení kontroly byl sepsán kontrolní protokol ze dne 5. 10. 2017, č. T/20171005/1/De (dále jen „**protokol o kontrole**“), s nímž byl žalobce seznámen dne 11. 10. 2017. Proti kontrolním zjištěním podal žalobce námitky, v nichž uvedl, že v době provedení kontroly nevykonával taxislužbu. Dne 8. 11. 2017 zahájil správní orgán I. stupně se žalobcem správní řízení a dne 30. 11. 2017 žalobci oznámil, že nashromáždil dostatečné podklady k vydání rozhodnutí a dal mu možnost se s nimi seznámit a vyjádřit se k nim. Žalobce opakovaně uvedl, že vykonával přepravu na základě předchozí písemné smlouvy a nemůže mu tedy být uložena sankce za porušení povinnosti, která se na jeho jednání nevztahuje. Odkázal na usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. 9. 2017, č.j. 7 Cmo 185/2017 – 507 a ze dne 24. 10. 2017, č.j. 7 Cmo 180/2017 – 168 a navrhl zastavení řízení.
4. Dne 2. 1. 2018 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 150 000 Kč za spáchání přestupku dle § 35 odst. 2 písm. w) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o silniční dopravě**“), který žalobce spáchal tím, že dne 5. 10. 2017 v čase 9:51 hod až 10:03 hod v Praze na trase ul. Nádražní 7 – Kříženeckého náměstí 1078/5a poskytl přepravu formou taxislužby vozidlem, které nebylo evidováno jako vozidlo taxislužby. Žalobci byla uložena také povinnost zaplatit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž namítal nesprávný výklad skutkové podstaty přestupku a nepřiměřenost sankce.
5. K námitce žalobce, že nevykonával klasickou taxislužbu, žalovaný uvedl, že Vrchní soud v Olomouci se v žalobcem namítaných usneseních nezbyl otázkou, jaký typ taxislužby je prostřednictvím aplikace Uber provozován. Touto aplikací zprostředkované přepravy naplňují definici taxislužby dle § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě. Namítané usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. 9. 2017, č.j. 7 Cmo 185/2017 – 507 bylo nadto zrušeno nálezem Ústavního soudu ze dne 5. 11. 2018, sp. zn. III. ÚS 4072/17, v němž Ústavní soud dovodil, že je nutno dodržovat povinnosti, které jsou charakteristické pro přímý výkon činnosti, kterou je zde taxislužba. Ačkoliv k vydání nálezu došlo až po spáchání přestupku žalobcem, došlo jím pouze k potvrzení názoru dlouhodobě zastávaného správními orgány. Účelem jednání žalobce tedy bylo provozování taxislužby. Žalobce byl Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

držitelem živnostenského oprávnění s předmětem podnikání silniční motorová doprava – provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče a za úplaty poskytl přepravu, která byla zprostředkována aplikací Uber, jež určila cenu a po skončení zaslala cestujícím potvrzení o jejím provedení. Provedení přepravy naplňovalo charakter taxislužby a nejednalo se tedy o přepravu dle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě. Ve spise je založen rozpis jízdného a faktura vystavená společností Uber B. V. ve jménu žalobce. Rozpis jízdného nelze považovat za smlouvu vyhovující požadavkům § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě, protože neobsahuje požadované informace a nebyl cestujícím znám před zahájením přepravy (před zahájením přepravy je cestujícím známa pouze odhadovaná cena za přepravu, resp. rozpětí maximální ceny). Za smlouvu vyhovující předmětnému ustanovení pak nelze považovat ani fakturu vydanou společností Uber B.V., protože neobsahuje zákonem vyžadované náležitosti (např. trasa a čas provedení přepravy). K uzavření smlouvy tedy nedošlo, žalobce ostatně žádnou smlouvu ve správním řízení nedoložil. Druh taxislužby však nebyl podstatný, jelikož žalobce nesplnil základní podmínku pro výkon jakékoliv taxislužby, a sice poskytování přepravy vozidlem evidovaným jako vozidlo taxislužby.

6. Žalobci je tedy přičitatelné naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 35 odst. 2 písm. w) zákona o silniční dopravě. Žalobce si byl svého pochybení vědom zřejmě, protože následně nechal předmětné vozidlo dne 24. 4. 2018 jako vozidlo taxislužby zaevidovat (následně jej dne 18. 7. 2018 z evidence opět vyřadil a dne 9. 7. 2018 si zařadil nové vozidlo, které měl evidováno ke dni vydání napadeného rozhodnutí). Zjevně se tedy rozhodl podnikání v této oblasti věnovat v souladu se zákonem.
7. Žalovaný však uznal námitku nepřiměřenosti uložené sankce. Správní orgán I. stupně vybočil ze své rozhodovací praxe a uložil pokutu neodpovídající významu a závažnosti přestupku. Žalobce se přestupku dopustil 5. 10. 2017, tedy v době účinnosti novely zákona o silniční dopravě provedené zákonem č. 304/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „**novela č. 304/2017 Sb.**“) a v době, kdy bylo dlouhodobě veřejně známo, že je při těchto přepravách nutno dodržovat zákon o silniční dopravě. Prvostupňovým rozhodnutím mu proto byla uložena pokuta ve výši 120 000 Kč (zřejmě míněno 150 000 Kč – pozn. soudu), kterou žalovaný shledal nepřiměřenou, a proto ji snížil na 90 000 Kč, aby odpovídala pokutám ukládaným v obdobných případech s přihlédnutím k době spáchání a polehčujícím okolnostem (žalobce byl držitelem oprávnění řidiče taxislužby, následně zjednal nápravu tím, že vozidlo zaevidoval, nevyhýbal se správnímu řízení a za obdobné jednání dříve nebyl pravomocně sankcionován). Uložená sankce naplní preventivní a represivní funkci a zároveň není likvidační. Své osobní a majetkové poměry žalobce nedoložil a žalovaný tedy uvažil, že nevybočují z běžných majetkových poměrů ostatních provozovatelů taxislužby v Praze, jinak by je žalobce doložil. Odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č.j. 1 As 9/2008 – 133 a na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, č.j. 10 Ca 250/2003 – 48 a konstatoval, že uložená sankce bude pro žalobce citelná, ale odpovídá charakteru spáchaného přestupku. Zohlednil však, že ve v roce 2020 byl z důvodu pandemie opakovaně vyhlášen nouzový stav. Provozování taxislužby zakázáno nebylo, avšak došlo k zásadnímu úbytku potenciálních zákazníků a mnozí dopravci činnost nevykonávali kvůli obavě z nákazy. Lze předpokládat, že také žalobce tím byl dotčen. Protože by okamžitá úhrada sankce mohla být pro žalobce zatěžující, žalovaný lhůtu k její úhradě a k úhradě nákladů řízení prodloužil na 7 měsíců.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

II. Obsah žaloby

8. Žalobce v žalobě namítal, že zdůvodnění změny výše sankce bylo povrchní a nebylo přihlédnuto k správní praxi správního orgánu I. stupně. Výše sankce musí odpovídat skutkově shodným případům, čemuž žalobci uložená sankce neodpovídá. Odkázal na § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“) a uvedl, že žalovaný rozhoduje v obdobných případech tak, že ukládá pokuty ve výši okolo 60 000 Kč (viz rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2020, č.j. 131/2020-190-TAXI/3, ze dne 30. 11. 2020, č.j. 127/2020-190-TAXI/3 a ze dne 12. 2. 2020, č.j. 14/2020-190-TAXI/4). V době spáchání přestupku přitom existovaly pochybnosti o povaze přepravy prostřednictvím aplikace Uber. Žalovaný přehlíží, že zde byla rozhodnutí soudů týkající se povahy takové přepravy, která byla zrušena až následně, což nemůže jít k tíži žalobce. Krom usnesení Vrchního soudu v Olomouci současně existoval pravomocný rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2016, č.j. 1 A 96/2015 – 38, který byl Nejvyšším správním soudem zrušen až 31. 10. 2017. Tyto okolnosti je třeba zohlednit a nikoliv ex post uzavřít, že žalobce vědomě porušoval zákon. Žalovaný dobu spáchání přestupku nezohlednil, a to ani při posouzení společenské nebezpečnosti. Nejednalo se tak o změnu správní praxe, která by musela být odůvodněna, ale o zjevný exces při stanovení výše pokuty.
9. Došlo také k nesprávnému posouzení přitěžujících okolností. Za přitěžující okolnost totiž nelze považovat nesplnění povinností postižitelných pouze u provozování taxislužby evidovaným vozidlem a tím zvyšovat sankci. Podstatou přestupku dle § 35 odst. 2 písm. w) zákona o silniční dopravě je provozování taxislužby vozidlem, které není vozidlem taxislužby. Jde-li o neevidované vozidlo, nemůže být přitěžující okolností, že není předepsaným způsobem označeno a vybaveno taxametrem. Povinnosti ohledně označení vozidla, resp. vybavení taxametrem, platí pouze pro dopravce provozujícího taxislužbu vozidlem taxislužby. Jediným porušením povinnosti pachatele přestupku dle § 35 odst. 2 písm. w) téhož zákona je provozování taxislužby nezapsaným vozidlem. Žalobce byl tedy postižen za skutky, které nemohl spáchat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2017, č.j. 4 As 199/2017 – 30) a toto nesprávné posouzení mělo vliv na výši sankce, potažmo na zákonnost napadeného rozhodnutí.
10. Žalovaný navíc nepřihlédl k majetkovým poměrům žalobce a výši sankce posuzoval pouze korektivem „likvidační pokuty“. Také u podnikající fyzické osoby je však nutno přihlédnout k osobním majetkovým poměrům. Toto hledisko je tedy limitem přiměřenosti trestu a vyjádřením jeho individualizace. V případě, kdy obviněný neposkytne součinnost, je nutno postupovat obdobně jako trestní soud dle § 68 odst. 4 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**trestní zákoník**“). Žalovaný však požadavkům na individualizaci trestu nedostál.
11. Žalobce konečně namítl, že správní orgány zatížily řízení zjevně nepřiměřenou délkou, čímž došlo k porušení práva na spravedlivý proces. Napadené rozhodnutí bylo vydáno až po 38 měsících od spáchání přestupku, přičemž zákon stanovuje lhůtu 30, resp. 60 dnů (viz rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 10. 3. 2011, sp. zn. 30 Cdo 2742/2009 a ze dne 25. 2. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3300/2013). Tím došlo k naplnění předpokladů pro nutnost úvahy o aplikaci zásad pro ukládání trestů s ohledem na délku trestního řízení, což žalovaný opomenul. Závěrem žalobce uplatnil návrh na moderaci výše uložené sankce.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl. Konstatoval, že posuzoval veškeré individuální okolnosti případu a s ohledem na společenskou nebezpečnost jednání žalobce a na přitěžující a polehčující okolnosti snížil sankci na 90 000 Kč. K namítaným obdobným případům uvedl, že žalobce na rozdíl od pachatelů v jím namítaných správních řízeních spáchal přestupek až po nabytí účinnosti novely zákona o silniční dopravě (ta nabyla účinnosti dne 4. 10. 2017). Zákonodárce přitom v průběhu legislativního procesu shledal právní úpravu jako dostatečnou, čímž potvrdil, že přepravy prováděné skrze aplikaci Uber jsou taxislužbou a řídí se zákonem o silniční dopravě. V době před účinností uvedené novely ukládaly správní orgány pokuty ve výši 70 000 – 100 000 Kč, s ohledem na jednoznačnost právní úpravy po novele však přistoupily k ukládání vyšších pokut. Výše ukládaných sankcí se tedy vyvíjí s ohledem na společenské povědomí. Ač žalobce spáchal přestupek den po nabytí účinnosti novely, musel si být svého protiprávního jednání vědom, a to i ohledem na mediální pozornost, která byla novele věnována. S ohledem na rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 2. 7. 2020, č.j. 6 A 123/2019 – 33 a ze dne 27. 5. 2020, č.j. 14 A 123/2018 – 44 lze přitom konstatovat, že uložená sankce odpovídá okolnostem případu, není nezákonná, nepředvídatelná ani zjevně nepřiměřená.
13. Odlišně je nutno nahlížet na dopravce, který pouze vozidlo jako vozidlo taxislužby neeviduje, avšak splňuje ostatní povinnosti a na dopravce, který tyto povinnosti ignoruje. S odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2021, č.j. 10 A 157/2019 – 49 žalovaný uvedl, že stejně jako v případě posuzovaném v daném rozsudku byl žalobce sankcionován pouze za přestupek dle § 35 odst. 2 písm. w) zákona o silniční dopravě a k absenci označení a vybavení bylo přihlédnuto jako k přitěžujícím okolnostem.
14. V případě podnikající fyzické osoby se při stanovení výše pokuty přihlíží k povaze její činnosti a analogicky také k její finanční situaci. Běžně se nepřihlíží k jejím osobním poměrům, je posuzován jen korektiv likvidační pokuty. Dle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**přestupkový zákon**“) jsou osobní poměry vždy posuzovány pouze u nepodnikajících fyzických osob. V rámci jejich prokazování je navíc vždy nutná součinnost účastníka řízení. Žalobce byl k prokázání svých majetkových poměrů vyzván v oznámení o zahájení správního řízení ze dne 7. 11. 2017, žádné podklady však nedoložil. Žalovaný přesto na poměry žalobce nerezignoval a naopak zohlednil skutečnosti, které mu mohly být známy z veřejně dostupných rejstříků. Vycházel tedy z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č.j. 1 As 9/2008 – 133 a z premisy, že se osobní poměry žalobce nijak významně neliší od ostatních dopravců v Praze.
15. Stran námitky týkající se délky správního řízení pak žalovaný konstatoval, že správní orgány jsou vázány pořádkovými lhůtami, jejichž překročení nemá vliv na zákonnost rozhodnutí a zároveň jsou vázány délkou promlčecí doby. Žalobce byl sankcionován dle § 35 odst. 2 písm. w) zákona o silniční dopravě, u něhož je promlčecí doba 3 roky, resp. 5 let. Nemá navíc pravdu, že by se v případě, kdy by se délka správního řízení blížila promlčecím lhůtám, jednalo o nepřiměřenou délku řízení a tedy o důvod pro uložení nižší sankce. Žalobce se protiprávního jednání dopustil dne 5. 10. 2017, správní řízení bylo zahájeno 8. 11. 2017, prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno 4. 1. 2018 a napadené rozhodnutí pak 14. 12. 2020. Nenastaly tedy okolnosti podmiňující aplikaci zásad pro ukládání trestů s ohledem na délku trestního řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

IV. Ústní jednání konané dne 14. 12. 2022

16. Při ústním jednání před soudem setrvali účastníci na svých procesních stanoviscích. Soud při jednání provedl důkazy rozhodnutími žalovaného ze dne 12. 2. 2020, č.j. 14/2020-190-TAXI/4, ze dne 30. 11. 2020, č.j. 127/2020-190-TAXI/3 a ze dne 26. 10. 2020, č.j. 131/2020-190-TAXI/3.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

17. Soud dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Při posouzení věci vyšel soud z následně uvedené právní úpravy:
19. Podle § 35 odst. 2 písm. w) zákona o silniční dopravě dopravce se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 21 odst. 1 provozuje taxislužbu vozidlem, které není vozidlem taxislužby ani vozidlem cestujícího.
20. Podle § 35 odst. 6 písm. b) zákona o silniční dopravě za přestupek lze uložit pokutu do 350 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 nebo 5.
21. Soud považuje za nutné zdůraznit, že žalobce v průběhu správního řízení ani v nyní podané žalobě nezpochybnil kontrolní zjištění, když netvrdil, že by v době kontroly bylo vozidlo jako vozidlo taxislužby evidováno.
22. V prvním žalobním bodu žalobce namítl povrchní zdůvodnění výše uložené sankce a vybočení z rozhodovací praxe žalovaného. Soud se s touto námitkou neztotožnil. Z rozhodnutí správních orgánů je zcela zřejmé, že při zvažování výše pokuty přihledly k společenské škodlivosti spáchaného přestupku, kterou vyhodnotily jako vysokou. Jako přitěžující okolnost hodnotily to, že dopravci provozující taxislužbu prostřednictvím aplikace Uber, byli opakovaně a dlouhodobě upozorňováni na povinnost splnit veškeré zákonné požadavky vztahující se k provozování taxislužby, přesto však dále zákon o silniční dopravě porušovali. Žalovaný navíc korigoval prvostupňové rozhodnutí snížením pokuty ze 150 000 Kč na 90 000 Kč, tedy na částku, kterou shledal přiměřenou a odpovídající výši pokut ukládaných za porušení povinnosti stanovené v § 35 odst. 2 písm. w) zákona o silniční dopravě při provozování taxislužby v Praze v dotčeném období. Takovéto odůvodnění soud považuje za zcela dostačující.
23. K tvrzení o vybočení z rozhodovací praxe soud poukazuje na to, že vlivem posouzení obdobných případů na stanovení výše pokuty se již zabýval Nejvyšší správní soud při řešení jiné věci k námitkám shodného právního zástupce a neshledal je důvodnými. Například v rozsudku ze dne 20.5.2021, č.j. 1 As 373/2020 – 40 zdůraznil, že „zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ani zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, nestanoví správním orgánům povinnost v odůvodnění konkrétně identifikovat podobná rozhodnutí, z nichž při rozhodování vychází. Skutkově či právně obdobné případy mohou správní orgány pro posílení přesvědčivosti v odůvodnění specifikovat, pokud tak však neučiní, nemá to vliv na zákonnost nebo přezkoumatelnost rozhodnutí. Požadavek na rovný přístup k jednotlivým případům a ochranu legitimního očekávání mohou správní orgány naplnit, aniž by odkazovaly na svá konkrétní dřívější

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

rozhodnutí. Ochranu legitimního očekávání však nelze ztotožňovat s požadavkem na neměnnost rozhodovací praxe“.

24. V souvislosti s touto námitkou žalobce doložil tři rozhodnutí žalovaného, v nichž byla dle jeho názoru uložena pokuta významně nižší a za větší množství přestupků než v projednávané věci. Soud u jednání provedl žalobcem namítanými rozhodnutími důkaz, avšak dospěl k závěru, že nijak nesvědčí o rozkolísanosti rozhodovací praxe žalovaného. K rozhodnutí ve věci pana Vinogradova a pana Mirzoyana lze uvést, že sice byla uložena každému z nich pokuta za dva přestupky (krom přestupku spáchaného žalobcem také za nezajištění, aby ve vozidle byl doklad o oprávnění k podnikání), avšak oba dopravci se svého jednání dopustili o asi pět měsíců dříve, než žalobce, ve druhém namítaném případě pak byly navíc shledány jiné přitěžující a polehčující okolnosti. Žalobce se však přestupku dopustil až poté, co nabyla účinnosti novela zákona o silniční dopravě provedená zákonem č. 304/2017 Sb., s účinností od 4. 10. 2017. Žalovanému tak nelze vytknout, že tuto skutečnost v napadeném rozhodnutí zohlednil, neboť ji i soud považuje ve vztahu k výši uložené pokuty za relevantní.
25. V pořadí třetím žalobcem v žalobě odkazovaným rozhodnutím byla panu Závodnímu korigována původně uložená pokuta z částky 100 000 Kč na 90 000 Kč, avšak v tomto případě došlo ke spáchání přestupku až dne 25. 4. 2018, tedy více než půl roku poté, co přestupek spáchal žalobce. Toto jedno rozhodnutí žalovaného navíc nemůže znamenat jakékoliv rozkolísání rozhodovací praxe, neboť uložená pokuta nebyla od pokuty, kterou byl sankcionován žalobce, násobně odlišná. Soud se ztotožňuje s tvrzením žalovaného, že v relevantním období byly za žalobcem spáchané protiprávní jednání ukládány pokuty v rozmezí 70 000 – 100 000 Kč, z čehož je patrné, že pokuta uložená žalobci po korekci provedené žalovaným nijak z rozhodovací praxe nevybočovala. Na základě provedeného dokazování proto není možné učinit závěr o rozkolísanosti rozhodovací praxe žalovaného, ani o tom, že by uložená pokuta byla nepřiměřená.
26. Pokud žalobce poukazoval na to, že rozdílné výše pokut v jednotlivých případech nebyly odůvodněny, je nutné zdůraznit, že je zcela legitimní a věcně odůvodněné, pokud v rámci zákonodárcem svěřeného správního uvážení dozorový orgán nejprve postihuje určitý nový typ porušení zákona mírnějšími sankcemi, zvláště v situacích, kdy není ještě ustáleno právní posouzení vytýkaného jednání. Jestliže však určitý fenomén nabírá na četnosti, a to přes již udělené sankce a uveřejněné právní závěry o jeho protiprávnosti, je na místě, pokud dozorový orgán přistoupí k jeho přísnějšímu postihu. Tyto podmínky byly beze zbytku splněny i v případě žalobce. Žalovaný se s uvedenými otázkami v odůvodnění napadeného rozhodnutí přezkoumatelným způsobem vypořádal a soud se s jeho závěry ztotožnil.
27. Soud dále přistoupil k posouzení důvodnosti námitek, v nichž žalobce žalovanému vytknul, že jako přitěžující okolnost zohlednil skutečnosti, které případně samy o sobě zakládají skutkovou podstatu samostatného přestupku, konkrétně, že vozidlo nebylo předepsaným způsobem označeno a nebylo vybaveno taxametrem. K těmto námitkám se již v typové obdobných věcech vyjádřil Nejvyšší správní soud. Ten se v rozsudku ze dne 28. 5. 2021, č.j. 1 As 286/2020 – 38 plně ztotožnil se závěry zdejšího soudu. Uvedl, že „*výčet v § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky je toliko demonstrativní. Správní orgán proto v odůvodněných případech přihlédne i k jiným okolnostem, pokud mohou ovlivnit posouzení celkové závažnosti přestupku.*“ Konkrétně Nejvyšší správní soud uvedl, „*že neoznačení vozidla a jeho nevybavení taxametrem lze samostatně sankcionovat pouze při provozování taxislužby evidovaným vozidlem. Tato zjištění nebyla samostatným předmětem řízení a nebyla stěžovateli přičítána při Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.*

posuzování viny i trestu zároveň. Zohledněním těchto skutečností jako přitěžujících okolností správní orgány zamýšlely odlišit situaci, kdy dopravce nezařadí vozidlo do evidence vozidel taxislužby, ale jinak toto vozidlo splňuje veškeré požadavky na vozidla taxislužby, od situace, kdy dopravce vozidlo nezaeviduje a zároveň nesplňuje ani další zákonné požadavky. Tímto postupem tedy správní orgány odlišily závažnější a společensky škodlivější protiprávní jednání od administrativního deliktu, který by mohl spočívat v provozování řádně vybaveného vozidla, které dopravce pouze opomněl nahlásit do příslušné evidence, nebo bylo z evidence vyřazeno.“ Soud se s citovaným závěrem Nejvyššího správního soudu plně ztotožňuje a konstatuje, že zcela shodně bylo správními orgány postupováno i v posuzovaném případě. Další zjištěná porušení zákona o silniční dopravě správní orgány nekladly žalobci k tíži z pohledu viny, ale zohlednily je jen v rámci stanovení výše pokuty. Soud proto ani tuto námitku žalobce důvodnou neshledal.

28. Ohledně námitky poukazující na nepřihlédnutí k majetkovým poměrům žalobce a likvidačnímu dopadu pokuty soud znovu poukazuje na zcela dostatečné odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů ve vztahu ke konkrétnímu skutkovému stavu na straně žalobce. Soud odkazuje na hodnocení obdobné odvolací námitky žalobce v napadeném rozhodnutí a pro úplnost uvádí, že povinnost přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele dopadá na správní orgán pouze tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133). Jinými slovy, správní orgány se majetkovými poměry obviněného zabývat nemusí, pokud z jeho tvrzení, ze spisu ani z výše ukládané pokuty nevyplývá, že by likvidační účinek mohl nastat. Při zjišťování osobních a majetkových poměrů má správní orgán vycházet z informací, které vyplynuly v průběhu řízení, či které byly poskytnuty samotným účastníkem řízení. Pokud se správnímu orgánu takových podkladů nedostává, výši pokuty stanoví odhadem (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 3. 2021, č. j. 9 A 155/2019-41).
29. Soud neshledal, že by v nyní projednávané věci vyplývala nějaká indicie o osobních či majetkových poměrech, která by nasvědčovala tomu, že by žalobce mohla výše pokuty existenčně zasáhnout. Žalobce v průběhu celého správního řízení ani v řízení před soudem nekonkretizoval, z jakého důvodu by pro něj uložená pokuta mohla mít likvidační účinek, a své majetkové poměry nijak nedoložil. Správní orgány proto nepochybily, pokud tuto otázku posoudily odhadem a své úvahy doplnily o odkaz na relevantní judikaturu správních soudů, zejména Nejvyššího správního soudu.
30. Pokud by žalobce skutečně tížila likvidační výše pokuty, jistě by se snažil své majetkové poměry prokázat. Soud přisvědčuje žalovanému, že nahlížeje touto optikou nelze považovat (žalovaným sniženou) pokutu ve výši 90 000 Kč uloženou žalobci za spáchaný přestupek za likvidační. Tento závěr rovněž podporuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2015, č. j. 6 As 266/2014-41), dle něhož i vyšší pokuta uložená dopravci (fyzické osobě) nemá likvidační účinek.
31. Tvrzení žalobce o likvidační výši pokuty nemůže omlouvat jeho deliktní jednání. Smyslem posuzování ekonomické situace delikventa je to, aby uložený trest neznamenal fakticky jeho likvidaci. Rozhodně jej nelze chápat tak, že jakýkoliv nepříznivý ekonomický následek do majetkové sféry delikventa znamená, že pokutu nelze uložit. Pokuta je trestem a jedním z jejích aspektů je ekonomicky znevýhodnit ty subjekty, které porušují právní povinnosti, Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

a zamezit tak získání konkurenční výhody na úkor ostatních subjektů působících na totožném trhu, které povinnosti uložené zákonem respektují.

32. Důvodem pro snížení pokuty nemohla být ani žalobcem tvrzená nepřiměřená délka řízení. Lze přisvědčit tomu, že správní řád v § 71 odst. 3 stanoví lhůty pro vydání rozhodnutí. Jedná se nicméně o lhůty pořádkové, jejichž nedodržení nemá vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé a nedotýká se hmotných práv účastníka řízení. Ze stejného důvodu překročení těchto lhůt a priori nemůže vést ke zmírnění sankce, která je stanovena s ohledem na okolnosti a závažnost dané věci. Pro úplnost soud uvádí, že se v nyní projednávané věci ani nejedná o výrazně nepřiměřenou délku řízení, neboť žalobce se vytýkaného jednání dopustil dne 5. 10. 2017, námitky proti protokolu o kontrole uplatnil dne 12. 10. 2017, řízení bylo zahájeno dne 8. 11. 2017, prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 2. 1. 2018, a napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 14. 12. 2020, přičemž téhož dne nabylo právní moci.
33. Nejvyšší správní soud v tomto směru již v minulosti potvrdil, že ani nepřiměřená délka řízení sama o sobě nezakládá povinnost správního orgánu zmírnit z tohoto důvodu ukládanou sankci. Soud poukazuje např. na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 As 56/2019-28, dle nichž *„Nejvyšší správní soud se s hodnocením krajského soudu ztotožňuje a dále doplňuje, že přestupkové řízení je skutečně z pohledu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) řízením o trestním obvinění, nicméně z judikatury ESLP neplyne výslovný požadavek, aby smluvní státy v trestních řízeních „kompenzovaly“ nepřiměřenou délku řízení zmírněním trestu nebo dokonce zastavením řízení. „Ačkoliv tato možnost v některých státech existuje (Švýcarsko, Nizozemsko, Belgie, Lucembursko, Německo nebo Norsko), Soud z článku 6 Úmluvy nikdy nevyvodil právo jednotlivce na zmírnění trestu nebo zastavení řízení. Z judikatury ESLP, ani jeho předchůdce Komise, tudíž pro státy nikterak nevyplývá povinnost tuto alternativu zvolit. Stát může zvolit tento způsob kompenzace dobrovolně, zásadně se tím však nezabývá případné odpovědnosti za porušení článku 6 Úmluvy.“ (srov. Pospíšil, I., Popovičová, L. Excesivní délka trestního řízení jako důvod pro jeho zastavení: prezidentská fikce a soudní realita. Státní zastupitelství, roč. 2013, č. 2, str. 10 – 17, a tam citovanou judikaturu). S ohledem na to, že tato forma „kompenzace“ neplyne přímo z práva na přiměřenou délku řízení, Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že tato forma „kompenzace“ porušení práva na přiměřenou délku řízení by musela být založena přímo na rozhodnutí zákonodárce, což učinil výslovně toliko pro ukládání trestů v trestním řízení.“ Soud se s těmito závěry plně ztotožňuje a neshledává důvodu se od nich v nyní posuzované věci jakkoli odchylovat.*
34. S ohledem na shora uvedené soud posoudil návrh žalobce na moderaci výše uložené pokuty. Podle § 78 odst. 2 s. ř. s. může soud upustit od potrestání nebo uložený trest za správní delikt snížit, pakliže byl uložen trest zjevně nepřiměřený. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23, smyslem moderace není hledání ideální výše sankce, ale její korekce v případech, kdy zjevně neodpovídá obecným představám o adekvátnosti a spravedlnosti sankce. Z toho důvodu v případě relativně nízkých sankcí bude moderace ze strany správního soudu málo častá. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36 vyplývá, že soud koriguje jen natolik závažnou nepřiměřenost uložené sankce, která má kvalitu nezákonnosti.
35. Žalobci byla v projednávané věci uložena pokuta ve výši asi 1/4 maximálně možné výše uložené sankce. Pokuta nevybočuje z mezí stanovených zákonem, je přiměřená okolnostem případu a je způsobilá splnit svůj účel. Soud ji nepovažuje za nepřiměřenou, tím méně za Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

zjevně nepřiměřenou. Podmínky pro její snížení, či dokonce upuštění od jejího uložení proto nejsou splněny. Soud o využití moderačního práva uvažil po provedeném přezkumu na podkladě shora popsaných skutkových zjištění a právního posouzení správními orgány obou stupňů, jejichž závěry považuje za vyčerpávající a souladné se zákonem, přičemž dospěl k závěru, že žalobci nebyla uložena pokuta ve zjevně nepřiměřené výši.

36. Soud tedy neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. prvním výrokem zamítl.
37. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud druhým výrokem tohoto rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. prosince 2022

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.